

ДМИТРО ІВАНОВИЧ СЕРХОВЕЦЬ

Харківський національний університет внутрішніх справ

**ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПОНЯТТЯ НАСИЛЛЯ. ФОРМИ
ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА ВІДПОВІДНО
ДО ЗАКОНОДАВЧОГО АСПЕКТУ**

На сьогодні будь-які дії однієї людини по відношенню до іншої, якщо ці дії порушують права і свободи людини, наносять їй фізичну, моральну чи психічну шкоду називають насильством. Це довготривалі за часом дії, які будуються на продовженні стосунків між потерпілим і кривдником, незалежно від волі самого потерпілого. Якщо насильство з'являється раз, то імовірно, що динаміка і частота повторень цього явища буде зростати і втручання правоохоронних органів чи інших суб'єктів, що мають владні повноваження є неминучим.

Насильство охоплює і має місце у будь-якій сфері життєдіяльності людини, не виключенням є також і сім'я. Для нас як для правоохоронців практичний інтерес становить правове регулювання протидії насильству в сім'ї. До 07.01.2018 року в Україні діяв Закон України «Про попередження насильства в сім'ї». На сьогодні існує новий нормативно-правовий акт-Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» від 17.01.2019 року який удосконалений, доповнений та значно розширений. В ньому визначені напрями реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, спрямовані на захист прав та інтересів осіб, які постраждали від такого насильства.

Жертвою домашнього насильства в сім'ї є член сім'ї. В Законі зазначено такі форми домашнього насильства як фізичне, психологічне, сексуальне та економічне.

1. Фізичне насильство – форма домашнього насильства, що включає ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання, а також незаконне позбавлення волі, нанесення побоїв, мордування, заподіяння тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості, залишення в небезпеці, ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані, заподіяння смерті, вчинення інших правопорушень насильницького характеру.

2. Психологічне насильство – форма домашнього насильства, що включає словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи, контроль у репродуктивній сфері, якщо такі дії або бездіяльність викликали у постраждалої особи побоювання за свою безпеку чи безпеку третіх осіб, спричинили

емоційну невпевненість, нездатність захистити себе або завдали шкоди психічному здоров'ю особи.

3. Сексуальне насильство – форма домашнього насильства, що включає будь-які діяння сексуального характеру, вчинені стосовно повнолітньої особи без її згоди або стосовно дитини незалежно від її згоди, або в присутності дитини, примушування до акту сексуального характеру з третьою особою, а також інші правопорушення проти статевої свободи чи статевої недоторканості особи, у тому числі вчинені стосовно дитини або в її присутності.

4. Економічне насильство – форма домашнього насильства, що включає умисне позбавлення житла, їжі, одягу, іншого майна, коштів чи документів або можливості користуватися ними, залишення без догляду чи піклування, перешкоджання в отриманні необхідних послуг з лікування чи реабілітації, заборону працювати, примушування до праці, заборону навчатися та інші правопорушення економічного характеру.

Слід також зазначити, що психологічне насильство супроводжує всі інші форми насильства в сім'ї, адже побиття або інцест завжди обумовлює не лише фізичне, а й психічне травмування особистості постраждалих.

Боротьба з насильством в сім'ях здійснюється завдяки законодавству про запобігання та протидію домашньому насильству, що складається з Конституції України, міжнародних договорів, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, Законів України та інших нормативно-правових актів щодо недопущення насильства.

Науковий керівник Н. В. Краснова

УДК 343.8

СТАНІСЛАВ СЕРГІЙОВИЧ СКИРДА
Донецький юридичний інститут МВС України

ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТА СПОСОБИ ПОПЕРЕДИТИ НАСИЛЛЯ В СІМ'ЯХ

Однією з причин загострення проблеми домашнього насильства над дітьми є соціально-економічна нестабільність у суспільстві. За даними статистики в Україні відомо про існування близько 2 мільйонів неповних і проблемних сімей, де немає когось з батьків, або ж батьки знаходяться у постійних пошуках роботи.

Для запобігання подібних проблем зараз, необхідно відкривати спеціальні «школи молодих батьків», діяльність яких має бути спрямована на налаштування батьків на прояв турботи до своїх дітей,